Bezpłatnie

Izba handlowa i przemysłowa w Krakowie.

WIADOMOŚCI GOSPODARCZE

Nr. 33. | W Krakowie 16 Września 1916. | Rocznik I.

Drukowane jako rękopis. — Przedruk dozwolony jedynie z podaniem źródła.

„WIADOMOŚCI GOSPODARCZE“
Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie pojawiają się w miarę potrzeby. Wysyłka odbywa się bezpłatnie. Instytucye, korporacye. oraz kupcy, rękodzielnicy i przemysłowcy okręgu Izby otrzymują
„WIADOMOŚCI GOSPODARCZE“
za ustnem lub pisemnem zgłoszeniem w biurze Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie, ul. Długa 1. p., Tel. Nr. 2318.
— Bez odpowiedzialności. —

Unormowanie obrotu.

Uregulowanie obrotu mlekiem.

Rozporządzeniem z 11. września b. r. (Dz. p. p. 300) zakazano wyrobu i sprzedaży joghurtu, śmietanki i śmietany kwaśnej. Zakaz sprzedaży nie odnosi się do śmietany sprzedawanej mleczarniom na wyrób masła.

Używanie mleka niezbieranego na pokarm dla cieląt i świń starszych niż 6-cio tygodniowych jest zakazane.

Mleko dla niemowląt i dzieci wolno wyrabiać i sprzedawać jedynie za zezwoleniem politycznej władzy krajowej, która udzielać będzie zezwolenia tylko przedsiębiorstwom, posiadającym urządzenia, odpowiadające przepisom sanitarnym i weterynaryjnym.

Mleko sprzedawane w zamkniętych flaszkach należy poddać kontroli fachowej, napełniać do flaszek w mleczarni oraz sprzedawać bez naruszenia zamknięcia.

Sprzedaż lepszych gatunków mleka, jak n. p. mleka kuracyjnego, jest wzbroniona.

Do wyrobu sera nie wolno używać większej ilości mleka, niż ilość używana w tym samym czasie w roku 1914. Dla przedsiębiorstw wyrabiających ser, które w roku 1914 nie trudniły się wyrobem tego artykułu, wyznacza władza polityczna potrzebne ilości mleka.

Zabroniono też używania mleka i śmietany (również mleka kondensowanego i sproszkowanego) do wyrobu czekolady, lodów i cukierków oraz do fabrykacyi farb. Wyjątek stanowi produkcya margaryny.

Władze polityczne mogą zniewolić producentów sprzedających mleko, by bez względu na własne zapotrzebowanie dostarczali nadal mleka na sprzedaż.

Polityczna władza krajowa może wydać zakaz sprzedaży mleka i napojów sporządzanych z mlekiem (również z mlekiem kondensowanem lub sproszkowanem) w przedsiębiorstwach gospodnio-szynkarskich, szczególnie w godzinach popołudniowych — z wyjątkiem jednak przedsiębiorstw, odwiedzanych przez niezamożną ludność.

W większych miastach urządzone będą stałe biura dla kontroli i uregulowania rozdziału mleka. Mleczarnie i handlarze mleka obowiązani są podawać do wiadomości biura kontrolnego ilości dostarczone i sprzedane. Bez zezwolenia Biura kontrolnego nie wolno handlarzom zaprzestać sprzedaży mleka. Polityczne władze uprawnione są do wydania specyalnych zarządzeń w celu zapewnienia ilości potrzebnych dla dzieci, karmiących matek i chorych.

W miejscach, w których założone będą Biura kontrolne, wyznaczy polityczna władza krajowa ceny maksymalne dla detalicznej sprzedaży mleka. W razie potrzeby ustanowione będą ceny maksymalne także dla innych miast.

Przekroczenia niniejszego rozporządzenia karane będą grzywną do 5000 K. lub aresztem do 6-ciu miesięcy.

Unormowanie obrotu śliwkami i powidłami.

Rozporządzeniem z 6. września b. r. (Dz. p. p. 290) oznaczono dla dokonywanej przez wytwórców sprzedaży hurtowej śliwek świeżych w ilościach ponad 100 kg. następujące ceny maksymalne: za 100 kg. śliwek krajowych deserowych 24 K.; za 100 kg. śliwek krajowych innych gatunków 18 K. — Ceny te nie odnoszą się do przesyłek, wywożonych poza granicę celną.

Dla sprzedaży hurtowej suszonych śliwek krajowych ustanowiono jako cenę maksymalną dla najlepszych sort (105 i mniej sztuk) K. 104; dla gatunków gorszych (106—130 sztuk) K. 100; dla gatunków ponad 130 sztuk 95 K.; dla wybiórek K. 65.

Ceny te nie odnoszą się do suszonych pruneli. Dla 100 kg. powideł ze świeżych śliwek ustalono cenę maksymalną na 120 K. Cena ta zawiera koszta dowozu do najbliższej stacyi kolejowej itp. oraz koszta załadowania.

Ceny dla sprzedaży detalicznej oznaczy polityczna władza krajowa. Producenci śliwek suszonych i powideł winni przed dniem 30. listopada 1916 oferować swoje zapasy austr. Centralnej spółce zakupu (Zentral-Einkaufsgesellschaft) lub jej pełnomocnikom. — Wyjęte z pod obowiązku oferowania są te ilości śliwek suszonych i powideł, które producenci zużytkowują we własnem gospodarstwie domowem, lub przerabiają we własnem przedsiębiorstwie, jakoteż te ilości, które producenci sprzedają w obrębie powiatu politycznego gminom, urzędom aprowizacyjnym, lecznicom, kupcom detalicznym lub bezpośrednio konsumentom. — Ilości zaoferowane austr. Centralnej spółce zakupu, a nie przyjęte w terminie 3 tygodni, wolno oferentowi sprzedawać bez ograniczeń. Oferowane śliwki suszone i powidła nabywać będzie Spółka zakupu po wymienionych cenach maksymalnych.

Przesyłki śliwek suszonych i powideł będą na kolejach przyjmowane do transportu tylko wtedy, jeżeli do listów przewozowych dołączone będzie poświadczenie transportowe na przepisanym formularzu. Poświadczenie to wystawia polityczna władza powiatowa.

W umowach kupieckich co do sprzedaży i dostawy śliwek świeżych suszonych i powideł, zawartych przed dniem ogłoszenia niniejszego rozporządzenia, uwzględnić należy ceny maksymalne obecnie oznaczone.

Umowy kupieckie, zawarte wcześniej, tracą moc obowiązującą odnośnie do ilości zaoferowanych i przyjętych.

Przekroczenia niniejszego rozporządzenia karane będą grzywną do 5000 K. lub aresztem do 6-ciu miesięcy.

Ograniczenie rzezi bydła i nierogaciżny.

Na mocy rozporządzenia ministeryalnego z 9. września b. r. (Dz. p. p. 298) ograniczono rzeź młodych cieląt oraz krów, jałówek i świń brzemiennych. Zakaz bicia wieprzów tłustych (Fettschweine) aż do wagi 60 kg. oraz wieprzów przeznaczonych na mięso (Fleischschweine) aż do wagi 40 kg. ogłoszony rozporządzeniem z 5. lipca b. r. (Dz. p. p. 211) zostaje nadal w mocy.

Krowy dojne i rozpłodowe oraz jałówki i woły mające pół roku do 2 i pół lat, jakoteż buhaje mające pół roku do 2 lat wolno sprzedawać i kupować na rzeź jedynie za zezwoleniem władzy.

Polityczna władza krajowa może przez wzgląd na panujące w jej okręgu administracyjnym stosunki hodowli bydła, zarządzić, by sprzedaż i kupno cieląt w wieku do pół roku zależne były od zezwolenia władzy.

Zezwolenie na bicie krów dojnych i rozpłodowych udzielanem będzie tylko wtedy, gdy dalsza hodowla tych krów okaże się zbyteczną.

Władze udzielać będą zezwoleń na bicie młodego bydła w wypadkach zasługujących na uwzględnienie, a to w razie braku pomieszczenia i paszy dla bydła oraz w razie złego położenia gospodarczego właściciela, które przez ubytek zysku ze sprzedaży krów, uległoby dalszemu pogorszeniu.

Na dowód udzielenia zezwolenia na bicie bydła, wydaje polityczna władza powiatowa poświadczenie, które właściciel winien oddać nabywającemu bydło.

Od zakazu bicia bydła, wydanego przez przełożonego gminy, dozwolonem jest wniesienie rekursu w przeciągu 2 tygodni do politycznej władzy powiatowej. W razie zaś wydania zakazu bicia bydła przez samą polityczną władzę powiatową, nie jest rekurs dopuszczalny.

Przekroczenia niniejszego rozporządzenia karane będą grzywną do 5000 K. lub aresztem do 6-ciu miesięcy.

Ograniczenie sprzedaży towarów płóciennych.

W uzupełnieniu rozporządzenia z 26. kwietnia b. r. (Dz. p. p. 117), ograniczającego przeróbkę i sprzedaż płótna, wyznaczono rozporządzeniem z 8. września b. r. (Dz. p. p. 296) ilości płótna, których sprzedaż dozwoloną będzie w miesiącu wrześniu i październiku detalistom, a mianowicie:

miesięcznie	leżących na składzie 12. września 1916	najwyżej jednak
200 m lub 10%	towarów surowych	500 m
250 m lub 10%	towarów białych	500 m
150 m lub 10%	towarów farbowanych, drukowanych lub kolorowo tkanych	300 m
100 m lub 10%	towarów impregnowanych	200 m
do 10%	każdej sorty artykułów konfekcyonowanych.	

Wyjęte z pod tego zezwolenia są materye, sporządzone wedle przepisów wojskowych. Zapasów tych materyi nie należy przeto uwzględniać przy obliczaniu ilości, dozwolonych na sprzedaż.

Przepisy dotyczące grosistów, wydane na mocy rozporządzenia z 26. kwietnia b. r., pozostają na razie niezmienione.

Uregulowanie sprzedaży piwa.

Na mocy rozporządzenia ministeryalnego z 2. września b. r. (Dz. p. p. 288) ograniczono czas sprzedaży piwa w restauracyach, kawiarniach itp. lokalach w dni powszednie od godziny 7 do 10 wieczorem, a w dni świąteczne od godziny 4 popołudniu do 10 wieczorem. Ponieważ jednak okazało się, że ścisłe przeprowadzenie tego rozporządzenia natrafia na liczne trudności, ogłosił rząd w tej sprawie nowe rozporządzenie z 8. września b. r. (Dz. p. p. 299). Obecnie pozostawiono władzom politycznym wyznaczenie czasu wyszynku piwa, mianowicie trzech po sobie następujących godzin w dni powszednie, a sześciu w niedziele i święta. Przy oznaczaniu godzin uwzględnią władze polityczne lokalne stosunki.

W oznaczonym trzech — względnie sześciogodzinnym czasie sprzedawać wolno w przedsiębiorstwach gospodnio-szynkarskich oraz poza lokal jeden litr piwa na osobę.

Spis zapasów tłuszczów surowych, produktów tłuszczowych i olejów jadalnych.

Na podstawie rozporządzenia ministeryalnego z 30. września b. r. (Dz. p. p. 276) zarządził Namiestnik dla Galicyi rozporządzeniem z 6. września b. r. spis zapasów tłuszczów surowych, produktów tłuszczowych i olejów jadalnych wedle stanu z 20. września 1916.

Producenci tłuszczów surowych, produktów tłuszczowych i olejów jadalnych, przedsiębiorcy gospodarstw rolnych (rolnicy), tudzież handlarze takich towarów i inni przemysłowcy, którzy produkty pomienionego rodzaju mają w przechowaniu dla siebie lub dla drugich, obowiązani są zapasy te wedle stanu z 20. września 1916 zgłosić u politycznej władzy powiatowej, w której okręgu urzędowym te zapasy się znajdują.

Zapasy, które dnia 20. września 1916 roku znajdują się w przewozie, winien odbiorca zgłosić w przeciągu trzech dni po ich odbiorze.

Do zgłoszenia używać należy wyłącznie urzędowych formularzy zgłoszeń, znajdujących się u politycznych władz powiatowych i u zwierzchności gminnych.

Arkusz zgłoszeń musi zgłaszający podpisać. — Arkusz nie podpisany uchodzi za nieoddany.

Istniejące zapasy należy zgłosić w pełnej ilości. Nie wolno tedy czynić jakichkolwiek potrąceń dla własnego zapotrzebowania lub na jakikolwiek inny cel.

Władza jest upoważniona celem skontrolowania poczynionych zarządzeń zapasy tłuszczów w ubikacyach przedsiębiorstwa, magazynach i innych lokalnościach każdego czasu przeglądać i w razie zaniechania zgłoszenia lub zgłoszenia niezgodnego z prawdą, zapasy ustalić na koszt strony.

Przekroczenia niniejszego rozporządzenia karane będą grzywną do 5000 K. lub aresztem do 6-ciu miesięcy.

Ceny maksymalne ziemniaków.

Rozporządzeniem c. k. Namiestnictwa z dnia 6. września b. r. ustanowiono ceny maksymalne ziemniaków w drobnej sprzedaży, a mianowicie:

Ziemniaki wybierane ręką, czyste i conajmniej wielkości kurzego jaja, w czasie od 7. do 19. września 1916 roku 15 halerzy, od 20. września 1916 do 28. lutego 1917 roku 12 hal., od 1. marca począwszy nadal 14 hal.

Ziemniaki niewybierane: w czasie od 7 do 19 września 1916 r 13 hal., od 20. września 1916 do 28. lutego 1917 roku 10 hal., od 1. marca począwszy nadal 12 hal.

Dla tych gmin, których potrzeby nie może zaspokoić ilość ziemniaków zebrana w obrębie gminy, może powiatowa władza polityczna ustanowić za zgodą c. k. Namiestnictwa odpowiednie dodatki do wyżej wyszczególnionych cen maksymalnych.

Ułamki halerzowe lub powyżej połowy halerza, które wypadną z obliczania ceny maksymalnej za ilości mniejsze niż jeden kilogram, liczyć się mają za pełny halerz.

Przekroczenia niniejszego rozporządzenia karane będą grzywną do 5000 K. lub aresztem do 6-ciu miesięcy.

Ograniczenie spożywania mięsa i tłuszczu.

W wykonaniu rozporządzenia ministeryalnego z 1. września b. r. (Dz. p. p. 285) postanowił Namiestnik dla Galicyi, iż w środę (jeden z 3 dni bezmięsnych) wolno sprzedawać, podawać i spożywać baraninę.

Mielenie i śrótowanie zboża.

Rozporządzenie c. k. Namiestnika dla Galicyi z 25. sierpnia b. r. w sprawie mielenia i śrótowania zboża postanawia, iż producenci rolni zaopatrujący się z własnych zapasów mają mleć albo śrótować zboże w młynach gospodarczych, młyny zaś przyjmować zboże do mielenia lub śrótowania mogą jedynie na podstawie poświadczenia dla młyna, wystawionego przez właściwą zwierzchność gminną.

Ilość zboża, którą wolno zaraz przemleć lub ześrótować nie może przenosić dopuszczalnego trzymiesięcznego zapotrzebowania na wyżywienie.

Prośby o wydanie poświadczenia dla młyna należy wnosić ustnie lub pisemnie we właściwym urzędzie gminnym, oznaczając w nich młyn i podając rodzaj i w kilogramach ilość zboża, przeznaczonego do zmielenia.

Urzędy gminne wydawać będą poświadczenia dla młyna w dwu równobrzmiących egzemplarzach, z których jeden pozostanie dla celów ewidencyi i kontroli w urzędzie gminnym, drugi otrzyma strona za potwierdzeniem odbioru.

Poświadczenie dla młyna uprawnia do transportu i żądania zmielenia, względnieześrótowania oznaczonej w niem ilości zboża w młynie w poświadczeniu wymienionym. Na żądanie organów kontrolujących władzy należy je okazać.

Młynom gospodarczym nie wolno wymielać żyta i pszenicy poniżej 75 prc., jęczmienia — 70 prc.

Dopuszczalny rozkurz nie może przy mieleniu przenosić 4 prc., przy śrótowaniu 3 prc.

Wydanie mąki lub wyrobów śrótowych winien młynarz stwierdzić na odwrotnej stronie poświadczenia dla młyna i zwrócić je stronie po zanotowaniu w zapisku dla młynów gospodarczych.

Młyny gospodarcze nie mogą pobierać wynagrodzenia za mlewo ani w zbożu, ani w produktach uzyskanych ze zboża, oddanego do zmielenia, względnie śrótowania, ani też tych produktów pod żadnym innym tytułem zatrzymywać.

Zużyte poświadczenie dla młyna należy do dni 3 przedłożyć napowrót urzędowi gminnemu.

Przekroczenia niniejszego rozporządzenia karane będą grzywną do 5000 K. lub aresztem do 6-ciu miesięcy.

Nowe rozporządzenie o handlu jajami.

Na mocy rozporządzenia c. k. Namiestnictwa z 29. sierpnia b. r., regulującego handel jajami, zarządzono, iż do miejscowości poza obrębem Galicyi wolno przesyłać jaja wozem lub za pomocą sił ludzkich jedynie za zezwoleniem transportowem, które wystawia polityczna władza I. instancyi.

Wywóz i przywóz towarów.

Zakazy wywozu z Niemiec.

Świeżemu zakazowi wywozu i przewozu przez Niemcy podlegają: materyały tkackie i włókna (z wyjątkiem wełny leśnej i trzcinowej), niefryzowane pióra ozdobne, materye na worki z nabojami, materyały żrące, kolorowe borty do bielizny, towary ozdobne z cienkich tkanin, torebki perełkowe, frendzle z perełek szklanych i baweł-

ny, buciki i pantofle ze skóry, skóra na rękawiczki, rękawiczki męskie skórkowe, podeszwy i ochraniacze na podeszwy, części składowe grempli, pewne gatunki rzemieni, skórzane sznury dla warsztatów tkackich, galacyt, wenjacyt, bakalit, faluran, fetan, żelazne zamki, części składowe zamków oraz klucze.

Wywóz z państw neutralnych.

Z Holandyi dozwolono wywozu fasoli (pod pewnymi warunkami), solonych kalafiorów, jakoteż bitych młodych kogutów i nieskubanych dzikich kaczek i cyranek.

W Szwajcaryi zakazano wywozu: podeszew drewnianych surowych i obrobionych, również w połączeniu ze skórą, filcem lub tkaninami, nadto słomy, trawy morskiej, wiór drzewnych i innych materyałów do robót koszykarskich; dalej celulozy acetylowej, wszelkich zabawek z kauczuku oraz instrumentów i ich części składowych, sporządzonych z miedzi lub aliażu miedzi.

W Danii zakazano wywozu herbaty.

W Norwegii zakazano wywozu najważniejszych gatunków ryb i przetworów rybnych. — Dopuszczalne są jednak wyjątkowe zezwolenia.

W Szwecyi zakazano wywozu beczek i skrzynek sosnowych lub jodłowych, służących do opakowania ryb lub śledzi, jakoteż desek i klepek zdatnych do wyrobu beczek.

Import środków spożywczych z krajów neutralnych.

Ministerstwo spraw wewnętrznych zwraca uwagę osób prywatnych i organizacyi, iż importu pewnych środków spożywczych z krajów neutralnych nie można uskuteczniać na własną rękę, lecz jedynie za pośrednictwem urzędów. Do tych środków spożywczych należą obok artykułów, których obrót zastrzeżony jest Wojennemu Zakładowi dla obrotu zbożem, także mięso, wyroby z mięsa, śledzie solone, ryby solone, sztokfisze, ikra rybia, ser, kartofle, mąka kartoflana, masło, kawa, herbata, smalec, cukier, kakao, konserwy, oleje i tłuszcze zwierzęce, jakoteż roślinne oraz bydło. — Import artykułów wymienionych może odbywać się za pośrednictwem następujących urzędów: Syndykatu dla przywozu bydła i mięsa — przy transportach bydła, mięsa i wyrobów mięsnych, Centrali kawowej — przy imporcie kawy, Centrali olejów i tłuszczów — przy imporcie tłuszczów i olejów zwierzęcych i roślinnych; wreszcie Austr. Centralnej Spółki zakupu (Zentral-Einkaufsgesellschaft) — dla wszystkich innych wymienionych wyżej artykułów.

Poszczególne organizacye, gminy, stowarzyszenia aprowizacyjne itd. winny zatem w sprawach importu z krajów neutralnych zwracać się do tych urzędów.

Wszelkie usiłowania sprowadzania środków spożywczych na własną rękę zostają bez rezultatu i narażają zamawiającego na znaczne straty materyalne.

Sprawy przemysłowe.

Przydział nici dla wyrobu koronek i guzików nicianych.

Ministerstwo handlu przeprowadza obecnie za pośrfednictwem „Związku wojennego dla przeróbki lnu" organizacyę przydziału nici lnianych na cele zapotrzebowania cywilnego.

Fabrykom nici wyznaczy Ministerstwo miesięcznie przydział 300 kóp przędzy lnianej do wyrobu nici. Z ilości tej przypadnie:

60 kóp dla wyrobu koronek,

60 kóp (wyżej Nr. 35) dla wyrobu guzików nicianych, wkońcu

180 kóp dla reszty zapotrzebowania cywilnego, w szczególności dla handlu nićmi.

Zapasy nici, leżące u wytwórców koronek, zwolnione zostają do przeróbki.

Przydział 120 kóp przędzy nicianej dla wyrobu koronek i guzików umożliwić ma w pierwszym rzędzie utrzymanie przemysłów domowych zwłaszcza w ciągu zimy.

Izba handlowa i przemysłowa w Krakowie zbiera obecnie dokładne daty zapotrzebowania nici dla domowego wyrobu koronek oraz guzików nicianych w swoim okręgu.

Nakładcy tych artykułów, dalej organizacye przemysłu domowego, Związki przemysłowców itd,. zajmujące się tym działem produkcyi zechcą w najbliższym czasie nadesłać zgłoszenia na ręce Izby handlowej i przemysłowej. Zapotrzebowanie nici ustalone zostanie zapomocą specyalnych kwestyonaryuszy osobno dla wyrobu koronek, osobno zaś dla wyrobu guzików nicianych. Potrzebną ilość kwestyonaryuszy wysyłać będzie Izba pocztą zgłaszającym się stronom.

Stosunki z Król. Polskiem.

Cło na towary przy wywozie do Królestwa Polskiego.

Borty ozdobne, ażurowe z jedwabiu sztucznego oraz wyroby pasmanteryjne z jedwabiu podlegają przy wywozie do okupacyi austr. w Polsce ocleniu w wymiarze 2.000 K za 100 kg (Tar. cł. nr. 90) Za borty ozdobne z liońskiej przędzy z przetykanemi żółto-złotemi flitrami z żelatyny należy opłacać cło w wysokości 75 K (tar. cł. Nr. 76 a), za pozłacane — 25 K za 100 kg (tar. cł. Nr. 77 a).

Cło przy wywozie skóry sztucznej, sporządzonej z okrawków skóry, przez spajanie i prasowanie wynosi 60 K 50 h. za 100 kg. (tar. cł. Nr. 37).

Pługi, kultywatory i inne przyrządy do uprawy roli jak łopaty do kopania kartofli, brony, grabie ręczne itd. podlegają cłu w kwocie 25 K za 100 kg. (tar. cłow. Nr. 75 c).

Podjęcie ruchu pocztowego pomiędzy Holandyą i Szwecyą a austr.-węg. obszarem okupowanym w Polsce.

Na podstawie rozporządzenia Naczelnego Wodza armii podjęto ruch pocztowy pomiędzy austr. węg. obszarem okupowanym w Polsce z jednej strony, a Holandyą tudzież królestwem szwedzkiem z drugiej strony, pod następującymi warunkami:

1. Do przesyłki dopuszczone są tylko zwykłe listy, zwykłe karty korespondencyjne i próbki towarowe.

2. Przesyłki nadane w obrębie obszaru okupowanego do powyższych krajów, muszą zawierać dokładny adres oraz miejsce zamieszkania nadawcy.

3. Karty korespondencyjne nie mogą zawierać żadnych wiadomości wojskowej natury i mogą być pisane w języku niemieckim, francuskim i polskim. Używanie innego pisma, jak niemieckiego i łacińskiego, a więc pisma szyfrowanego, kryptografii, stenografii i stenotypii, jest wzbronione.

4. Przesyłki polecone, żądanie doręczenia przez umyślnego posłańca i kupony na odpowiedź są niedopuszczalne.

5. W obrębie Jenerał-Gubernatorstwa wojskowego wolno nadawać listy otwarte i będzie się je otwarte dalej przesyłało.

6. Przesyłki należy w obszarze okupowanym nadawać opłacone.

7. Opłaty przesyłkowe są te same jak w obrocie pomiędzy austro-węg. Monarchią a wspomnianymi krajami.

Opłaty te wynoszą przeto:

a) za listy do 20 g. 25 hal., za każde następne 20 g. 15 hal.;

b) za karty korespondencyjne 10 hal.;

c) za próbki towarowe (najwyższa waga 350 g.) za każde 50 g. 5 hal., najmniej jednak 10 hal.

Zniesienie zakazu wypłat w Królestwie Polskiem.

Rozporządzeniem z dnia 7. września b. r. (Dz. p. p. 294) zniesiono dla austr.-węg. obszaru okupowanego w Królestwie Polskiem zakaz wypłat, obowiązujący dla Anglii, Francyi i Rosyi.

Podwyższenie opłat stemplowych.

Na podstawie rozporządzenia Jenerał-Gubernatorstwa w Lublinie podwyższono opłaty stemplowe z 75 Kop. na 1 R. za każdy arkusz. Opłata stemplowa na podania o zezwolenie wywozu i na certyfikat wynosi zatem obecnie K 2.50. Rozporządzenie niniejsze obowiązuje od 1. września b. r.

Podania wnoszone od tego terminu do c. i k. Centrali dla obrotu towarowego w Krakowie należy stemplować marką stemplową na K 2.50.

Kurs rubla.

Od dnia 1. września b. r. wynosi kurs przyjęcia rubla w srebrze, niklu, miedzi lub papierach 2 K 75 hal.

Ustawowa wartość kasowa K 2.539 zostaje niezmienioną.

Sprzedaż drzewa leszczyny.

C. i k. Obwodowy urząd leśniczy w Opocznie zawiadamia. iż w okręgu tym jest na sprzedaż większa ilość krzewów leszczyny, zdatnych do sporządzania rękojeści do siekier i tyczek do fasoli.

Reflektujący na kupno zechcą zgłosić się w biurze Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie.

Obrót łojem i kośćmi.

Austryacka Naczelna Komenda armii zarządziła zajęcie łoju surowego i topionego oraz wszelkich kości i tłuszczu kostnego z rzeźni prywatnych, oleiny, stearyny i kleju skórnego.

Zapasy tłuszczów, znajdujące się w fabrykach mydła i garbarniach podlegają również zajęciu, potrzebne do prowadzenia przedsiębiorstwa ilości tłuszczów będą w przyszłości tym fabrykom przydzielone przez Jeneralne Gubernatorstwo.

Ceny za odebrane towary będą następujące:

za łój topiony	K	5 h —	za	1 kg
„ „ surowy	„	2 „ 50	„	1 „
„ „ wykrawany i tłuszcz przyjelitowy . .	„	1 „ 50	„	1 „
„ „ tłuszcz kostny . .	„	4 „ —	„	1 „
„ oleinę	„	5 „ 50	„	1 „
„ stearynę	„	8 „ —	„	1 „
„ kości	„	15 „ —	„	100 „
„ klej skórny	„	30 „ —	„	100 „

Informacye.

Służba telegraficzna w Krakowie.

Ze sfer kupieckich i przemysłowych napływały do Izby w ostatnich czasach coraz częściej zażalenia na zbyt powolne funkcyonowanie służby pocztowej przy nadawaniu depesz prywatnych na głównym urzędzie pocztowym w Krakowie. Wobec znacznie wzmożonego ruchu telegraficznego, którym świat kupiecki przy obecnych ograniczeniach pocztowych wydatniej posługiwać się musi, sprawa ta zyskuje coraz większe znaczenie.

Izba przedłożyła tedy Inspektoratowi pocztowemu wniosek o pomnożenie ilości okienek przy nadawaniu depesz i zwróciła przy tej sposobności uwagę na konieczność reaktywowania filii urzędu pocztowego przy ul. Brackiej, przeznaczonej dla obsługi licznych instytucyi publicznych, banków i wielkich firm kupieckich w śródmieściu.

Wedle odpowiedzi Inspektoratu pocztowego z 12. września b. r. zarządzono już otwarcie czwartego okienka dla przyjmowania telegramów prywatnych. Od tego dnia będą więc od godziny 8-ej rano do godziny 8-mej wieczór otwarte trzy okienka dla stron prywatnych, a jedno dla telegramów państwowych. Od godziny 8-mej wieczór do godziny 8-mej rano otwartem będzie jedno okienko dla telegramów państwowych, a jedno dla stron prywatnych.

Przy tej sposobności zwraca Izba handlowa i przemysłowa uwagę publiczności, że w Krakowie nadawać można telegramy prywatne w czternastu urzędach pocztowych, z których cztery umieszczone są w dzielnicach przyłączonych, a dziesięć na obszarze dawnego Krakowa.

Otwarcie filii pocztowej przy ul. Brackiej okazało się chwilowo niemożliwem, gdyż w lokalnościach tego urzędu pomieszczonym jest Ekonomat pocztowy.

Ulgi paszportowe przy podróżach do Niemiec.

Trudności paszportowe, które dotychczas dotkliwie odczuć się dawały sferom kupieckim przy podróżach do Niemiec, zostały ostatniem rozporządzeniem cesarskiem częściowo usunięte.

Podczas gdy dotąd strona starająca się o paszport przedłożyć musiała dowód nieodzownej konieczności podróży, dozwolono obecnie na przekraczanie granicy Państwa Niemieckiego także celem odwiedzin lub poratowania zdrowia.

Podobnie wydawanie wizy paszportowej zostało uproszczone; po myśli bowiem nowych przepisów dopuszczalne jest uzyskanie wizy równocześnie dla podróży tam i z powrotem (także dla wiz, obowiązujących na przeciąg 3 miesięcy).

Doniosłe znaczenie ma również zarządzenie, iż w wyjątkowych wypadkach mogą podróżni starać się o zwolnienie od obowiązku osobistego stawania w konsulacie.

Zasadnicze przepisy paszportowe na ogół nie uległy zmianie; zniesione będą jedynie od dnia 30. września b. r. dopuszczalne dotąd paszporty familijne.

Interwencya Izby w sprawie przywozu cukru.

Wiceprezydent Izby handlowej i przemysłowej, p. Tadeusz Epstein interweniował osobiście w c. k. Centralnem kierownictwie wagonów w Wiedniu, celem przyspieszenia dowozu cukru z czeskich fabryk do Krakowa oraz zachodniej Galicyi.

W pierwszym rzędzie zażądała Izba jak najrychlejszej ekspedycyi wagonów ze stacyi: Nestomitz, Dobrowitz, Laun, Aussig, Elbe-Kosteletz, oraz Melnik. Centralnemu kierownictwu wozów przedłożone zostanie nadto przez Izbę szczegółowe zestawienie czeskich stacyi wysyłkowych oraz zachodnio - galicyjskich stacyi odbiorczych dla transportów cukru.

Wnioski Izby napotkały na bardzo życzliwe przyjęcie ze strony Kierownictwa wagonów, które przyrzekło uwzględnić w granicach możliwości słuszne życzenia Krakowa i okręgu Izby.

Warunki pobytu robotników z Królestwa Polskiego w twierdzy krakowskiej.

C. i k. Komenda twierdzy w Krakowie zezwala wyjątkowo na pobyt w obrębie fortecznym aż do ewentualnej ewakuacyi poddanym z Królestwa Polskiego, którzy jako robotnicy zostali zakontraktowani do robót w przedsiębiorstwach przemysłowych i których lojalność pod względem politycznym potwierdzą właściwe miejscowe komendy obwodowe, a to pod następującymi warunkami:

1) po zawarciu w Lublinie przepisanej umowy z robotnikami winno odnośne przedsiębiorstwo wnieść podanie o pozwolenie na pobyt robotników w twierdzy krakowskiej oraz załączyć wykaz nazwisk robotników, umowę zawartą z nimi, tudzież ocenę ich lojalności wydaną przez komendę obwodową.

2) Po zatwierdzeniu przez komendę twierdzy wydane będą dla każdego robotnika osobne poświadczenia na pobyt w twierdzy.

3) Poświadczenia te mają ważność dopóty, dopóki odnośny robotnik zatrudniony jest u przedsiębiorcy, który starał się o pozwolenie na jego pobyt.

4) W razie wystąpienia robotnika z odnośnego przedsiębiorstwa, winien przedsiębiorca zawiadomić o tem komendę twierdzy, gdzie oddać należy jego poświadczenie na pobyt w twierdzy.

5) W razie ucieczki robotnika należy zawiadomić o tem Komendę twierdzy.

6) Podczas ewentualnej ewakuacyi zakazanym byłby robotnikom sprowadzonym z Królestwa Polskiego powrót do kraju, zostaliby oni ze względów wojskowych wywiezieni na zachód Monarchii.

7) W podaniu wniesionem o pozwolenie na pobyt robotnika winien przedsiębiorca potwierdzić, że zgadza się na powyższe warunki i że będzie ich przestrzegał.

Robotnicy sprowadzeni mają dopiero po otrzymaniu poświadczenia na pobyt zamieszkać w obrębie twierdzy krakowskiej.

Przydział jeńców wojennych dla robót przemysłowych.

C. k. Namiestnictwo zawiadomiło Izbę, iż Ministerstwo wojny oświadczyło gotowość dostarczenia od 1. września 5.000 jeńców dla najpotrzebniejszych robót przemysłowych.

Po uskutecznieniu zbiorów kukurudzy i kartofli (około połowy października) przeznaczy Ministerstwo dalszych 10.000 jeńców dla przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych.

Interesenci wnoszący w tej sprawie prośby do Ministerstwa wojny lub za pośrednictwem władz politycznych I. instancyi, mogą liczyć na pomyślne załatwienie podań (z wyjątkiem obrębu twierdzy). O wniesionych podaniach zawiadomić należy c. k. Namiestnictwo (Centralę krajową dla gospodarczej odbudowy Galicyi) wprost lub za pośrednictwem Izby handlowej i przemysłowej.

Kurs obróbki drzewa na maszynach stolarskich.

Chcąc zapobiedz coraz silniej odczuwanemu brakowi robotników stolarskich maszynowych, przystępuje Patronat przemysłowy Wydziału krajowego w najbliższym czasie do urządzenia w Krakowie 4-tygodniowego kursu obrabiania drzewa na maszynach stolarskich motorem poruszanych z uwzględnieniem także niektórych maszyn specyalnych (wyrób podeszew drewnianych).

Na kurs przyjętych zostanie 18 robotników względnie robotnic (o dostatecznej sile fizycznej) w wieku od 16 do 30 lat. — Pierwszeństwo będą mieli robotnicy męscy. Zgłoszenia wnosić należy ustnie lub pisemnie do 20. września w biurze kraj. Patronatu przemysłowego w Krakowie (Sienna 2. II. p.) w godzinach od 11. do 1. w południe przy przedłożeniu książki robotniczej, służbowej lub innego dokumentu osobistego. Wymagane ukończenie przynajmniej 4-tej klasy ludowej. Po odbyciu kursu uczestnicy znajdą umieszczenie w maszynowo urządzonych stolarniach.

Zastosowanie taryfy wywozowej przez Szczakowę.

Doszło do wiadomości Izby, iż zarząd kolejowy odmawia w ostatnim czasie zastosowania taryfy wywozowej w wypadkach, jeśli towar nadanym bywa do Szczakowej, a stamtąd za nowym frachtem do stacyi przeznaczenia, położonej w Królestwie, motywując odmowę tem, że po myśli przepisów taryfowych, wydanych wprawdzie jeszcze przed wojną, nie Szczakowa, lecz Granica jest stacyą tranzytową (Übergangsstation) z kolei austryackich na koleje zagraniczne (dawniej rosyjskie, obecnie k. u. k. Heeresbahn).

Ponieważ działania wojenne zmieniły całkowicie stosunki na dawnej granicy austryacko-rosyjskiej, a wszelkie potem wydane zarządzenia państwowe co do kontroli wywozu, oclenia itp. wykonywane są tylko w Szczakowej, ponadto tak stosunki prawne, jak i handlowe wymagają nieraz koniecznie ekspedycyi tylko do Szczakowej, a stamtąd dopiero do Królestwa, zwróciła się Izba handlowa i przemysłowa w Krakowie z przedstawieniem do c. k. Ministerstwa kolei, aby zechciało dostosować przepisy taryfowe przedwojenne do odmiennego obecnie stanu rzeczy i przyznać udogodnienie taryfy wywozowej nietylko przy nadaniu towaru do stacyi Granicy, lecz także do stacyi Szczakowej, a z tejże do Królestwa.

Obliczenia waluty austryackiej w holenderskich urzędach cłowych.

Wedle reskryptu Ministerstwa handlu z 11. września 1916 L. 25.517/P. obliczać będą holenderskie urzędy cłowe podaną wartość pakietów pocztowych w stosunku 1 K = 0.32 guldenów holenderskich, a nie jak dotąd 1 K = 0.35 guldenów holenderskich.

Wierzytelności austryackie w Rumunii i Portugalii.

Zawiadamia się firmy tut. okręgu, posiadające wierzytelności w Rumunii i Portugalii, iż mogą je zgłosić w Izbie handlowej i przemysłowej w Krakowie.

Izba przyjmuje również zgłoszenia osób prywatnych, posiadających zagrożone majątki lub wartości w państwach nieprzyjacielskich.

Zapowiedzi reemigracyi.

Drogą na Holandyę nadeszła do prasy niemieckiej wiadomość z Ameryki o zamierzonej po wojnie masowej reemigracyi europejskich wychodźców.

Zastępcy północno-amerykańskich towarzystw okrętowych stwierdzić mieli po odbyciu podróży okrężnej po Stanach Zjednoczonych, iż blisko milion osób zamierza natychmiast po zawarciu pokoju opuścić Stany Zjednoczone i powrócić do Europy. Towarzystwa okrętowe przyjmują, iż około 75% powracających stanowić będą pasażerowie międzypokładowi.

Tysiące Polaków, Węgrów, Czechów, Litwinów, Niemców i t. d. złożyć już miało w bankach kwoty, potrzebne do zapłaty biletów okrętowych bezzwłocznie po ukończeniu wojny.

Zmiany w rejestrze handlowym.

Zmiany i dodatki przeprowadzono przy firmach:

Spółka oszczędności i pożyczek w Skrzyszowie (zmiany w zarządzie).

Aufricht et Swoboda, fabryka sukna w Białej (zmiana właścicieli).

Łodygowicki młyn parowy, Körbel et Fromowitz w Łodygowicach (zmiana właścicieli).

Odpowiedzialny redaktor: Dr. Rudolf Beres. Nakład i własność Izby handlowej i przemysłowej. — Czcionkami Drukarni Narodowej w Krakowie.